

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karloveská 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdinfo@lesnapatrola.sk

Úrad vlády SR
Kancelária predsedu vlády
Námestie slobody 1
811 06 Bratislava

Zn: **OZZDH – Úrad vlády PR DK 001/2023 st.**

18.09.2023

Stážnosť proti postupu orgánu MŽP SR pri vyhlasovaní Prírodnej rezervácie Devínska Kobyla v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z.

V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z. z. zákona o sťažnostiach, **enviro združenie OZZDH namieta** postup MŽP SR pri príprave a vyhlasovaní PR Devínska Kobyla, ktorý je v rozpore s európskymi smernicami ako aj všeobecne záväznými právnymi predpismi.

OPIS ROZHODUJÚCICH SKUTOČNOSTÍ:

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bolo dňa 14. marca 2023 doručená „Stážnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z.“ OZZDH, ktorá smerovala voči nezákonnému postupu rezortného orgánu v legislatívnom procese (LP/2022/670) k návrhu Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mala vyhlásiť prírodná rezervácia Devínska Kobyla (ďalej len „návrh nariadenia“).

Stážnosť bola podaná v zákonnej forme v zmysle § 3 zákona č. 9/2010 Z. z. zákon o sťažnostiach, ods. 1: "Stážnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „sťažovateľ“), ktorým **a) sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou (ďalej len „činnosť“) orgánu verejnej správy, b) poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy" ako aj ods. 2 "Podanie sa posudzuje podľa obsahu". MŽP SR reagovalo vydaním oznámenia o výsledku prešetrenia (n.č. 8509/2023-9.1.21479/2023 VEC: Podanie označené ako „Stážnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z.“ – odpoveď zo dňa 04.05.2023 (vid. príloha č.1)), v ktorom MŽP SR **rozporovalo legitimitu predmetnej podania** , a to aj napriek jeho deklarovanému úsudku, ktorým **samo stvrdilo zákonnosť** prijatého podania, cit.: "Na základe posúdenia obsahu Vášho**

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karloveská 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdhinfo@lesnapatrola.sk

aktuálneho podania konštatujeme, že toto **aktuálne podanie nie je sťažnosťou podľa § 4 ods. 1 písm.**

a) a b) zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov..."

PROCESNÝ STAV A JEHO PODSTATNÉ NEDOSTATKY:

K tvrdeniu ministerstva, ktoré hovorí, cit: " Vaše občianske združenie, ako nepovinne pripomienkujúci subjekt, neuplatnilo svoje pripomienky v rámci MPK riadne, teda v súlade so zákonom č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ani v súlade s čl. 13 a 14 Legislatívnych pravidiel vlády SR platných v tom čase. Napriek vyššie uvedenej skutočnosti sa ministerstvo zaoberalo týmito pripomienkami v procese MPK. Rozporové konanie so zástupcom Vášho občianskeho združenia ministerstvo neuskutočnilo, nakoľko pripomienky neboli v rámci MPK uplatnené riadne a zároveň nie ste povinne pripomienkujúcim subjektom a ani uvedené pripomienky nespĺňali náležitosti hromadnej pripomienky, na základe ktorej by ministerstvo malo povinnosť rozporové konanie uskutočniť (čl. 14 ods. 6 Legislatívnych pravidiel vlády SR platných v tom čase)", **OZZDH si tu dovoľí upozorniť**, že si je dobre vedomé nielen svojich práv ale aj povinností ministerstva, ktoré mu vyplývajú tak ako z vnútroštátnych právnych predpisov, ako aj tých medzinárodných.

Na margo vyjadrenia MŽP SR, na adresu OZZDH, že je "**len**" **nepovinne pripomienkujúci subjekt**, OZZDH tu poukazuje na pyramídu právnych predpisov, ktoré vytvárajú kompaktný právny systém ako jeden z normatívnych systémov. Takýto právny systém zásadným spôsobom vplýva na správanie a reguláciu činnosti danej spoločnosti. A jedným z týchto normatívnych systémov predstavuje aj zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a LEGISLATÍVNYCH PRAVIDIEL VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY schválených vládou Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 3 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov priamo ustanovuje aj zákonnú povinnosť ministerstvu, vyhodnotiť všetky pripomienky legislatívneho konania, ktoré spĺňajú podmienky v zmysle Čl. 14 , ods. 1 " Pripomienkou je v určenej lehote uplatnený, jednoznačne formulovaný a zdôvodnený návrh na úpravu návrhu zákona... Za pripomienku sa považujú aj odôvodnené návrhy, predmetom ktorých nie je navrhnutie nového textu alebo odporúčenie úpravy textu, avšak obsahujú konkrétne výhrady k navrhovanému textu " Len na podnety ako názory, námety a odporúčania, ale aj to len na tie, ktoré nespĺňajú náležitosti podľa zákona, predkladateľ nie je povinný prihliadať a ani ich vyhodnocovať. Tu je potrebné

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karloveská 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdinfo@lesnapatrola.sk

konštatovať, že presvedčenie ministerstva o nedôležitosti pripomienok vnesených nepovinne pripomienkujúcim subjektom je neodôvodnené a stojí na mylnej úvahe bez relevantných právnych názorov či právnej opory zákona, **priam je v rozpore**, tak ako s vnútroštátnym právom tak aj s právne záväznými medzinárodnými zmluvami.

Na tieto súvislosti poukazuje aj judikatúra, ktorá vychádza z právneho názoru, že cieľom pozitívneho záväzku štátu vyplývajúceho z čl. 8 Aarhuského dohovoru je prostredníctvom právneho poriadku príslušného štátu zabezpečiť ochranu účasti verejnosti pri príprave všeobecne záväzných právnych predpisov majúcich významný vplyv na životné prostredie, t. j. počiatkovej fáze celého legislatívneho procesu – pri príprave a prerokovaní návrhu zákona pred jeho predložením do národnej rady. Podľa názoru OZZDH je potrebné účasti verejnosti pri príprave legislatívnych návrhov priznávať aj patričnú váhu a podiel na zásluhách pri účinnom presadzovaní demokratických zásad a princípov spoločnosti. Úlohou každej strany Dohovoru by mala byť nielen podpora efektivity účasti verejnosti na rozhodovacích procesoch ale aj snaha o vytvorenie účinného mechanizmu brzd a protiváh, ktorý zaistí rovnováhu a zabezpečí neohrozovanie princípov demokratickej povahy a zároveň bráni nežiadúcim prejavom arbitrárnosti zložiek štátnej moci.

Najmä však v oblasti životného prostredia, kde bezprostredným cieľom má byť napomáhať v podpore zlepšovať začleňovania environmentálnych otázok do právnych predpisov je popieranie dôležitosti účasti verejnosti na príprave legislatívnych predpisov alarmujúcim faktorom. V takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov prikláňa k rozhodnutiu vyhovieť sťažnosti. Len v prípade, že chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľa, resp. ak je sťažovateľom namietaný zásah do jeho ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd a tento zásah nie je výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný (pozri napr. IV. ÚS 242/08, ako aj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/99 z 8. 9. 1999 publikované v Sbírcе nálezů a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl.), až vtedy sa súd prikláňa k možnosti odmietnutia v tejto veci rozhodnúť.

OZZDH, ďalej poukazuje aj na kontext s Maastrichtskými odporúčaniami spôsobov podpory efektívnej účasti verejnosti na rozhodovacom procese, kde sa pre Účasť verejnosti počas prípravy vykonávacích predpisov a zákonov deklaruje potreba preukázať, že výsledky účasti verejnosti sa v čo najväčšej miere zobrali do úvahy a to tak, že sa spracuje vyhlásenie **ku každému návrhu so zhrnutím bodov**, v rámci ktorých mali **výsledky účasti verejnosti nejaký vplyv a následne preukázať aj "Čo to bol za vplyv"**.

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karloveská 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdinfo@lesnapatrola.sk

Následne poukazuje na znenie DOHOVORU o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (ďalej "Aarhusky dohovor"), Článok 8 pre účasť verejnosti na príprave vykonávacích predpisov a/alebo všeobecne použiteľných právne záväzných normatívnych nástrojov sa Každá Strana sa usiluje podporovať, pokiaľ sú ešte možnosti otvorené, účinnú účasť verejnosti na príslušnej úrovni počas prípravy vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Výsledky účasti verejnosti sa zohľadnia v najvyššej možnej miere.

Ďalej OZZDH, tu **upriamuje pozornosť MŽP SR aj na záväzky SR** voči medzinárodnému dohovoru, ratifikovaný Slovenskou republikou, ktorý nadobudol platnosť 5. marca 2006 podľa článku 20 ods. 3., ktorý z hľadiska hierarchie právnych predpisov má **prednosť** pred vnútroštátnymi zákonmi. Podmienky prednosti medzinárodných zmlúv pred vnútroštátnymi zákonmi upravuje aj samotný čl. 7 ods. 5 Ústavy SR a to tak, že medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Zároveň OZZDH dáva do pozornosti aj fakt, že v zmysle Aarhuského dohovoru, sa Strany dohovoru dohodli na spoločnom rešpektovaní nasledujúcich vyhlásení:

- **uznávajúc, že každý človek má právo na život v životnom prostredí, ktoré je primerané na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu, a súčasne je povinnosťou každého, jednotlivo aj spoločne s inými, chrániť a zlepšovať životné prostredie v prospech súčasných i budúcich generácií,**
- **uznávajúc, že zlepšený prístup k informáciám a účasť verejnosti na rozhodovacom procese v otázkach životného prostredia posilňujú kvalitu a následné uplatňovanie rozhodnutí, prispievajú k environmentálnemu povedomiu obyvateľstva, dávajú verejnosti možnosť vyjadriť svoje záujmy a umožňujú orgánom verejnej moci náležite tieto záujmy zohľadniť, s cieľom podporiť zodpovednosť a transparentnosť rozhodovania a posilniť verejnú podporu rozhodnutí týkajúcich sa životného prostredia,**
- **uznávajúc potrebu transparentnosti vo všetkých oblastiach verejnej správy a vyzývajúc legislatívne orgány na uplatňovanie princípov tohto dohovoru v ich konaniach,**

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karlovecká 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdinfo@lesnapatrola.sk

- **uznávajúc** tiež, že **verejnosť potrebuje** poznať spôsoby účasti na rozhodovacom procese týkajúcom sa životného prostredia, **mať do nich voľný prístup** a vedieť, ako ich využívať,
- **uznávajúc** ďalej, **dôležitosť príslušných úloh**, ktoré **jednotliví občania**, **mimovládne organizácie** a **súkromný sektor môžu zohrávať v ochrane životného prostredia**, a
- **zohľadňujúc** to, že **pre verejnosť vrátane organizácií musia byť prístupné účinné súdne mechanizmy tak, aby boli chránené ich zákonné záujmy a dodržiavané právne normy**.

OZZDH, sa **nemôže stotožniť** ani z tvrdením MŽP SR, ktoré hovorí, cit: "Zhodnotením uvedených faktov dodávame, že z práva podať pripomienku nemožno odvodzovať subjektívne právo na to, aby jej bolo obsahovo vyhovené, a preto v tomto prípade, a navyše keď pripomienky neboli uplatnené v súlade s príslušnými právnymi aktami, nemohla nastať ani reálna možnosť signalizujúca porušenie individuálneho práva Vás ako zástupcu občianskeho združenia, čo je však základným predpokladom na to, aby podanie spĺňalo podmienky sťažnosti." OZZDH tu **uvádza**, že výzva na dodržiavanie legitimacy v rámci pravidiel legislatívneho konania (viď. príloha č.4), resp. pripomienky boli uplatnené v súlade s príslušnými právnymi aktami a podľa *Čl.13 ods. 9 "Verejnosť môže zaslať pripomienky v elektronickej podobe prostredníctvom portálu, v elektronickej podobe na určenú elektronickú adresu alebo v listinnej podobe; ustanovenie čl. 14 ods. 9 tým nie je dotknuté"*.

OZZDH zároveň **dodáva**, že síce výzva bola adresovaná na OÚBA OSŽP, avšak aj v zákonnej lehote z dôvodu jej nepríslušnosti bola zo spoločného rozhodnutia OÚBA OSŽP a MŽP SR odstúpená na rezort ministerstva, oddelenie ochrany prírody a krajiny ministerstvo, čo potvrdzuje aj emailová komunikácia vedená medzi OZZDH a ministerstvom zo dňa 26.10.2022 (viď. príloha č.2).

Túto skutočnosť **preukazuje** aj odpoveď MŽP SR, zo dňa 29.03.2023, kde na žiadosť OZZDH doručení MŽP SR v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií – viď. príloha 3) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), **uviedlo**, cit.: "**OÚBA OSŽP listom č. OU-BA-OSŽP1-2022/179014-003/FOA zo dňa 24.10.2022 (príloha) postúpil na MŽP SR žiadosť OZ Záhradkári Dúbravská Hlavica zo dňa 17.10.2022 vo veci vyhodnotenia ich pripomienok a to z dôvodu, že OÚ BA v tom čase už ukončil proces prerokovania pripomienok.**"

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karloveská 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdinfo@lesnapatrola.sk

Predmetná žiadosť, resp. výzva k dôslednému dodržiavaniu zákonne stanovených pravidiel tvorby všeobecne záväzných právnych predpisov orgánov štátnej správy bola vznesená v dôsledku doručenia vyhodnotenia pripomienok z verejného prerokovania, v ktorom **OZZDH poukázalo na preukázateľné pochybenia OÚBA OSŽP**, ktoré nielenže počas verejného prerokovania sa nevysporiadalo s ústnymi pripomienkami združenia ale ani po verejnom prerokovaní nepristúpilo k ústnej požiadavke OZZDH prednesenej počas verejného prerokovania o dodatočnom vyhodnotení ich písomných pripomienok. Výzva k dodatočnému vyhodnoteniu sa týkala zásadného rozpore návrhu zákona so zabezpečením predmetu ochrany chráneného územia európskeho významu, resp. OZZDH v nej poukázalo na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov ako udeľovanie výnimiek na zriadenie ohnisk v 5 -stupni ochrany, spochybniteľné neurčenie ochranného pásma v navrhovanej PR Devínska Kobyla, potrebu rekultivácie spevnených asfaltových plôch, resp. narušené pôdneho fondu znemožňujúceho plniť vodoretenčné vlastnosti chránenej pôdy, či hrozby budúcej urbanizácie vyplývajúcej zo strategického dokumentu Bratislava 2030 – Program rozvoja obce 2022- 2030), tzv. k vyhodnotenia všetkých pripomienok OZZDH v ich celom rozsahu s odôvodnením odborným a vecným (listinne doručených aj ústne odprezentovaných pri verejnom prerokovaní na OÚBA, Tomášiková 46, 832 05 BA, 1. poschodie, zasadačka č. 1R01, uskutočneného dňa 16.08.2022 – viď. príloha č.5).

MŽP SR aj napriek absencii odôvodnení k vyššie uvedeným konkrétnym nedostatkom uvádza, že sa riadne a podrobne zaoberalo pripomienkami OZZDH v procese MPK, čo je však nutné považovať za klamlivé a účelové konanie. V prípade, žeby MŽP SR tak konalo, nemohlo by sa stotožniť s vyhodnotením predmetných pripomienok vyhotovených Okresný úrad Bratislava a ani považovať toho vyhodnotenie a vyhotovenie za úplné. MŽP SR, sa týmto jednoznačne usvedčuje z porušenia legislatívneho rámca príslušného zákona, pretože nepristúpilo k riadnemu hodnoteniu pripomienok v ich plnom rozsahu ako aj vecnému odôvodneniu ich akceptácie resp. neakceptácie, čím došlo k zásadnému porušeniu medzinárodných noriem tak ako aj vnútroštátnych procesnoprávných právnych predpisov.

K tvrdeniu MŽP SR, ktoré hovorí, cit. "Považujeme za dôležité dodať, že MPRV SR, ako **povinne pripomienkujúci subjekt**, si riadne uplatnilo svoje pripomienky prostredníctvom portálu Slov-lex, na základe uvedeného bolo v súlade so stanovenými pravidlami uskutočnené rozporové konanie dňa 25. novembra 2022 na odbornej úrovni a dňa 20. januára 2023 na štatutárnej úrovni", OZZDH poukazuje

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karloveská 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdhinfo@lesnapatrola.sk

na jednoznačný nesúlad s platnou legislatívou, ktorá hovorí, že vyhodnotenie pripomienkového konania [čl. 23 ods. 3 písm. b)] spolu s označením, či ide o zásadnú pripomienku, a ak ide o neakceptovanú pripomienku, s odôvodnením neakceptovania; platí rovnako na **pripomienku povinne pripomienkujúceho orgánu, ako aj na pripomienku nepovinne pripomienkujúceho orgánu a verejnosti.**

OZZDH, preto považuje konanie MŽP SR za **nezákonné**. OZZDH tu poukazuje na legislatívny rámec **čl. 6 bod 3, 4 Aarhusky dohovor**, kde pre potreby účasti verejnosti, procesy musia zahŕňať primeraný časový rámec pre jednotlivé fázy, aby poskytli verejnosti dostatočný čas na informovanie a možnosť pripraviť a účinne sa zúčastniť na rozhodovacom procese o životnom prostredí, **a to v čase, keď sú ešte všetky možnosti otvorené a účasť verejnosti sa môže uplatňovať efektívne.**

Následne, v zmysle čl. 9 bod 3. ustanovuje, že **povinnosťou Slovenskej republiky je zabezpečiť, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí či už súkromných osôb alebo orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.**

Legitimitu konania OZZDH a dôležitosť predložených pripomienok jednoznačne deklaruje aj vyjadrenie MPRV SR v mimorezortnom konaní, v ktorom samotné ministerstvo si osvojilo a plne sa stotožnilo so znením zásadnej pripomienky č.1 predloženej zo strany OZZDH.

OZZDH uvádza, že MŽP SR, svojím konaním porušilo jeho zákonné práva ako účastníka administratívneho konania. OZZDH zotrváva aj v názore, že MŽP SR, ako rezortný orgán nevyhodnotil jeho pripomienky v plnom rozsahu a neprizvalo do rozporového konania ani neprerokovalo v predmetnej otázke (pripomienka MPRaV SR bola totožná v obsahovej stránke a znení s pripomienkou OZZDH) so ich zástupcom ako dotknutou verejnosťou. OZZDH zároveň upozorňuje, že **omisívnym konaním MŽP SR, boli porušené aj ústavou garantované právo na priaznivé životné prostredie.**

S pozdravom,

ZÁHRADKÁRI
Ing. Dušan
DUBRAVSKÁ HLAVICA
predseda
KARLOVESKÁ 409/11 BA
IČO: 51777851

Záhradkári Dúbravská Hlavica o.z. (skr. OZZDH)
Karlovecká 409/11, 841 04 Bratislava
IČO: 51777851
mail: ozzdinfo@lesnapatrola.sk

Prílohy:

- 1 - podanie označené ako „Sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z.“ – odpoveď zo dňa 04.05.2023
- 2 - emailová komunikácia vedená medzi OZZDH a ministerstvom zo dňa 26.10.2022
- 3 - odpoveď ministerstva zo dňa 29.03.2023, na žiadosť OZZDH doručenu Ministerstvu životného prostredia Slovenskej v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám
- 4 - výzva na dodržiavanie legitimacy v rámci pravidiel legislatívneho konania
- 5 - pripomienky OZZDH listinne doručené aj ústne odprezentované pri verejnom prerokovaní na OÚBA